

EVALUERING AV PARKERINGS- OG VARELEVERINGSSITUASJONEN I OSLO SENTRUM

Innledning

- Gjennom programmet Bilfritt byliv ønsket Oslo kommune å:
 - aktivisere flere områder i byen og bidra til et bedre bymiljø
 - økt byliv i sentrum, Grønland og Tøyen.
- Et av virkemidlene har vært å frigjøre områder ved å fjerne omtrent 760 gateparkeringsplasser i sentrum. Dette har vært et pågående arbeid siden 2016.
- De frigjorte områdene er også benyttet til å etablert flere HC- og næringsparkeringsplasser, og vareleveringsarealer.
- Det er etablert ca. 130 HC-parkeringsplasser, som er en økning fra ca. 80 plasser før program Bilfritt byliv.
- I 2019 var det planlagt å etablere ca. 125 næringsparkeringsplasser, hvorav 28 er for ladbare varebiler.
 - Per juni 2022 var det 117 næringsparkeringsplasser i sentrum.

Formålet med evalueringen

Sweco har på oppdrag fra Bymiljøetaten (BYM) kartlegge bruken og brukernes vurdering av tilbudet innenfor Ring 1.

- Hvordan blir plassene brukt?
- Hvordan opplever brukerne tilgangen?
- Hvordan kan parkerings- og vareleveringssituasjonen optimaliseres?

Kartleggingen ble gjennomført ved registreringer i felt og spørreundersøkelser blant brukergrupper av HC- og næringsparkeringsplasser, og vareleveringsarealer.

Sweco gjennomførte en tilsvarende evaluering i 2019 på oppdrag fra BYM. Resultater fra fjorårets evaluering har vi sammenlignet med resultater fra 2019.

Kort om metode – registreinger i felt

- Gjennomført i mars og april 2022
- 10 soner
- Hver sone ble registrert én tirsdag, torsdag og lørdag
- Tidsrom fra kl. 8:00 til kl. 20:00
 - Sammenhengende så langt det lot seg gjøre
- Nye registreringer ca. hvert 15. minutt
- Det ble gjennomført tilsvarende registreringer i 2019
 - Sone 10 ble lagt til i 2022.

Metode - Spørreundersøkelse

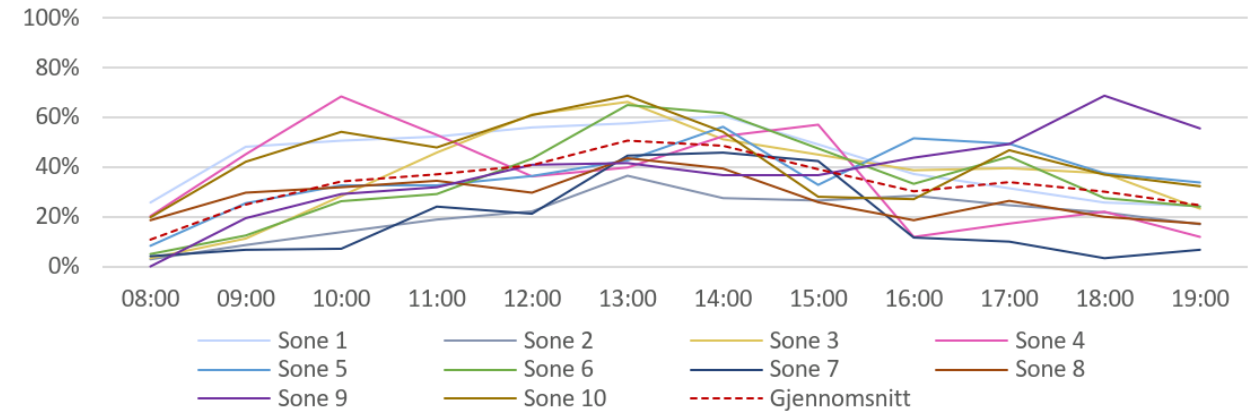
- Brukere av HC: internettundersøkelse. Undersøkelsen ble distribuert via Norges handicapforbund (NHF) og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO).
 - 130 svar i 2022
 - 176 svar i 2019
- Brukere av næringsparkeringsplasser: oppsøkende intervju, hvor intervjueren flyttet seg mellom et utvalg av aktuelle næringsparkeringsplasser. Undersøkelsen ble gjennomført av Norstat ved bruk av nettbrett.
 - 83 svar i 2022
 - 100 svar i 2019
- Brukere av laste-/losseplasser: internettundersøkelse. Lenke til spørreundersøkelsen ble sent til mellomledere i en rekke bedrifter som driver med distribusjon av pakker og varer. Disse videreformidlet lenken til sine sjåførere.
 - 17 svar i 2022
 - 44 svar i 2019

RESULTAT HC-PARKERING

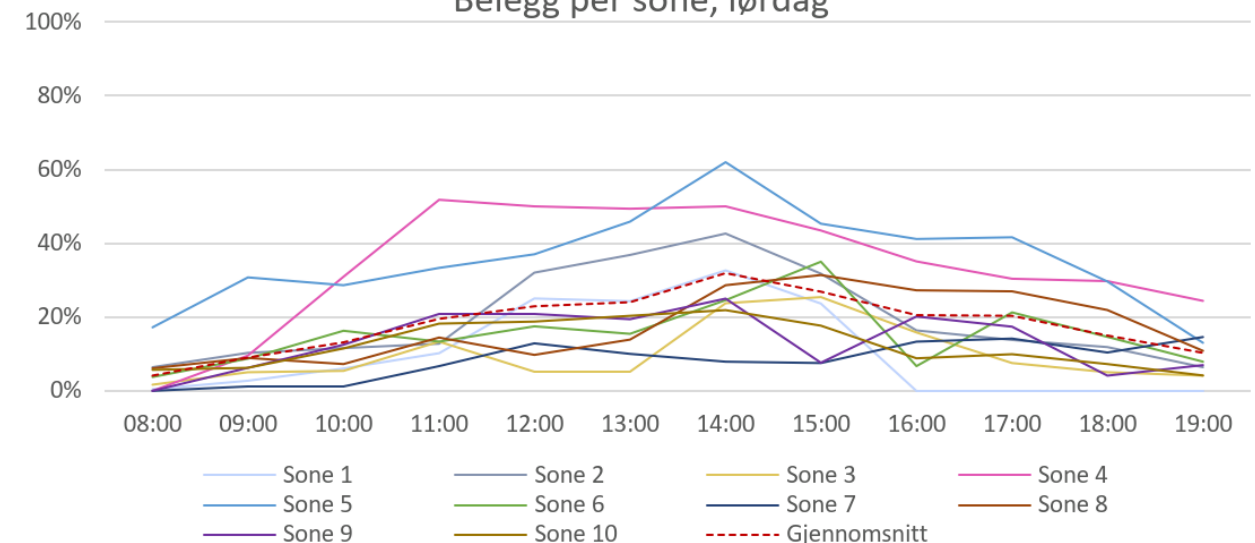
Resultater - HC-parkering; 2022

- Samlet for alle sonene i hverdager er belegget størst i perioden kl. 13-15 med et belegg på ca. 50 %.
 - I de tilgrensende timene ligger belegget på rundt 40 %.
-
- Samlet for alle sonene på lørdag er belegget størst i perioden kl. 14-16 med et belegg på ca. 30 %.
 - I de tilgrensende timene ligger belegget på i overkant av 20 %.

Belegg per sone, hverdag

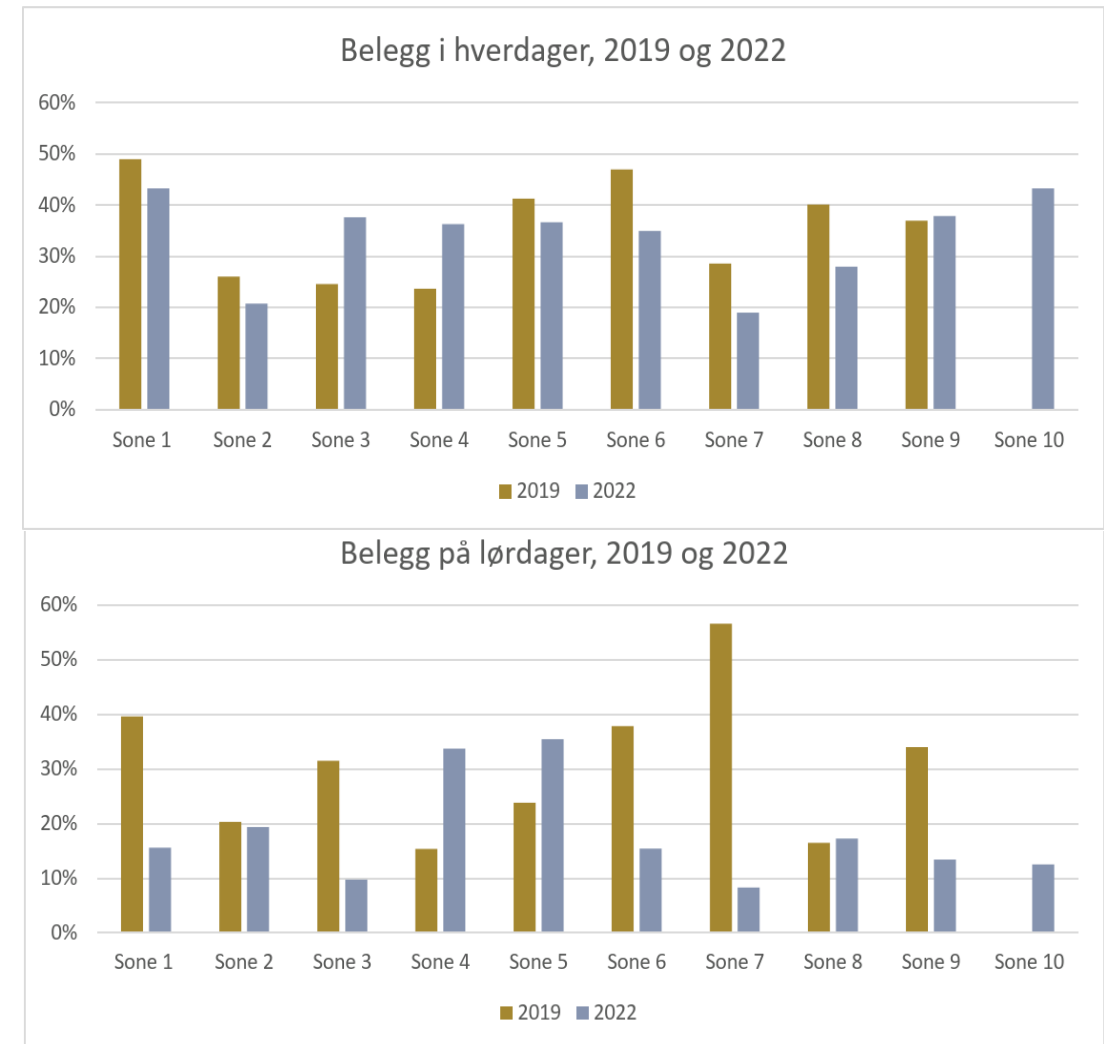

Belegg per sone, lørdag

Resultater - HC-parkering; 2022 mot 2019

- Diagrammene viser gjennomsnittlig registrert belegg for hver av sonene i hverdag og på lørdag i 2019 og 2022.
 - Belegget er regnet som et gjennomsnitt av hele registreringsperioden på 12 timer fra kl. 8-20.
- Det samlede belegget i hverdagene ligger forholdsvis likt mellom 2019 og 2022 på rundt 35 %.
- På lørdager er det registrert en nedgang fra et gjennomsnittlig belegg på ca. 30 % i 2019 til ca. 20 % i 2022.

Resultater - HC-parkering; 2022 mot 2019

- Andelen ulovlig parkering ligger mellom 32 til 34 prosent av de registrerte kjøretøyene.
 - I 2019 var andelen 39 prosent.
- Indikatortall for varigheten av lovlig og ulovlig parkering ligger forholdsvis stabilt mellom de ulike registreringsdagene og årene.
- Varigheten av ulovlig parkering er kortere enn lovlig parkering. Dette kan tyde på at HC-parkeringsplassene benyttes til kortere av- og pålessing av varer og personer/venting.

	2019				2022				Diff. 2022-2019			
	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet
Har HC-kort												
Unike kjøretøy	399	354	295	1048	357	351	314	1022	-42	-3	19	-26
Med HC-kort	58 %	59 %	68 %	61 %	68 %	66 %	70 %	68 %	10 %	7 %	2 %	7 %
Uten HC-kort	42 %	41 %	32 %	39 %	32 %	34 %	30 %	32 %	-10 %	-7 %	-2 %	-7 %

	2019				2022				Diff. 2022-2019			
	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet
Oppholdstid												
Med HC-kort	01:54	02:00	01:47	01:54	02:03	01:51	01:55	01:56	+00:09	-00:08	+00:08	+00:02
Uten HC-kort	00:43	00:38	00:54	00:44	00:33	00:27	00:46	00:35	-00:09	-00:10	-00:07	-00:08

Resultater - HC-parkering

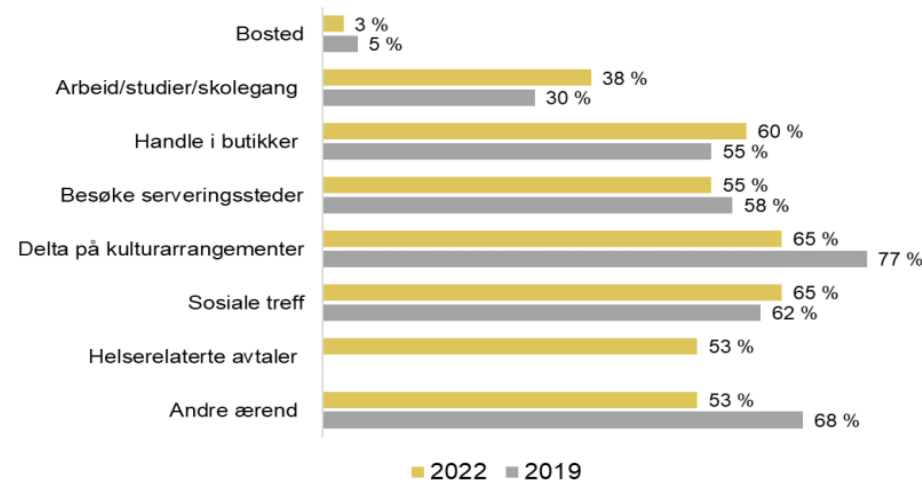
Parkeringsvaner:

- Ulike fritidsreiser (som handel, kulturarrangementer), besøke venner eller besøke serveringssteder, er grunnen til at de benytter parkeringsplasser innenfor Ring 1.
- 44 % av respondentene parkerer i sentrum ukentlig eller flere dager i uken. Like mange svarte det samme i 2019.

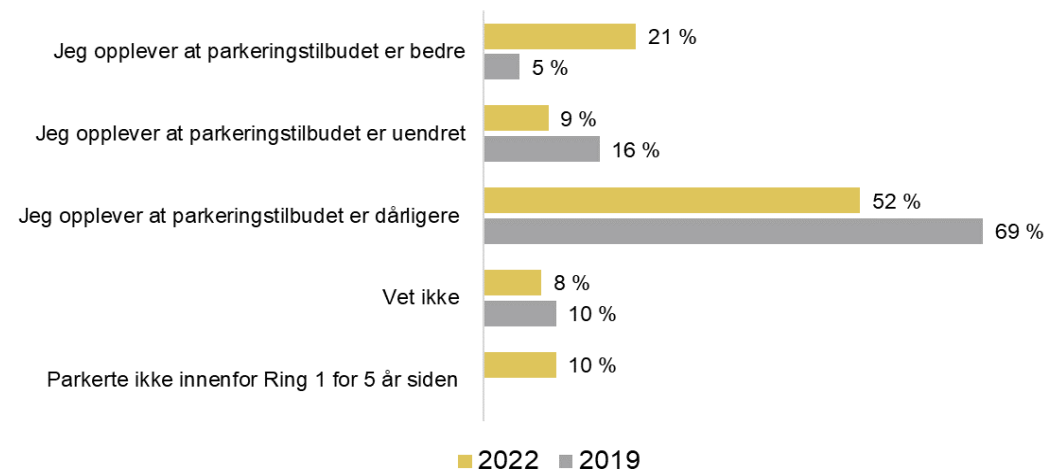
Dagens parkeringstilbud sammenlignet med før oppstart av program Bilfritt byliv (2017)

- 46 % sier at de besøker sentrum sjeldnere i dag enn i 2017. Like mange svarte det samme i 2019.
- 52% opplever parkeringstilbudet som dårligere i dag sammenlignet med i 2017. I 2019 var andelen 69%.

Hva er vanligste formål med turen du parkerer innenfor Ring 1?

Hvordan opplever du at parkeringstilbudet for forflytningshemmede innenfor Ring 1 er i dag, sammenlignet med for 5 år siden?

Resultater - HC-parkering

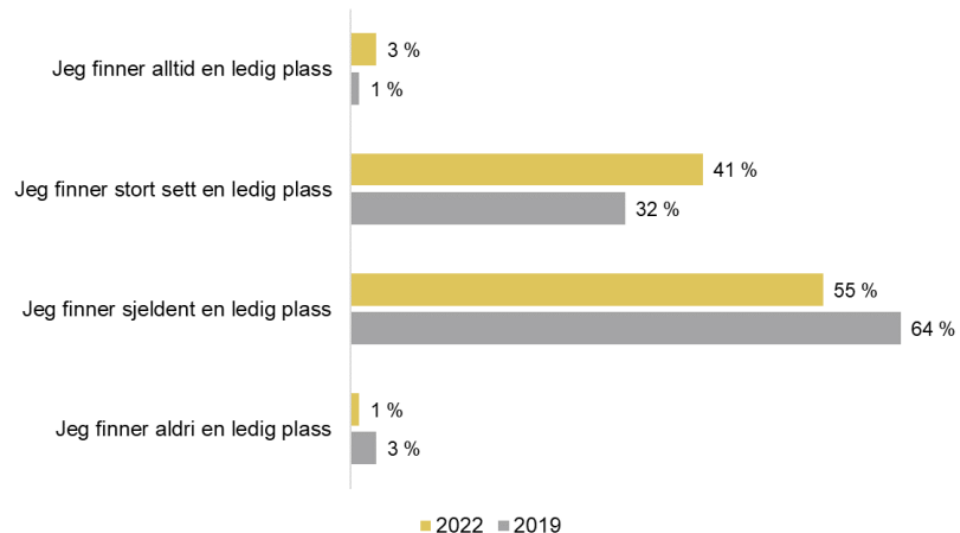
Tilgang på parkeringsplasser:

- 56% finner sjeldent eller aldri ledig plass i nærheten av dit de skal. 67% svarte det samme i 2019
- 51% er misfornøyd med tilgangen til HC-parkering innenfor Ring 1. I 2019 var tilsvarende andel 61%.
- Steder med dårlig tilgang på HC-parkering: Operaen, Munchmuseet, Rådhuset, Aker brygge, Oslo S, Karl Johan, Nationaltheatret og Vika.

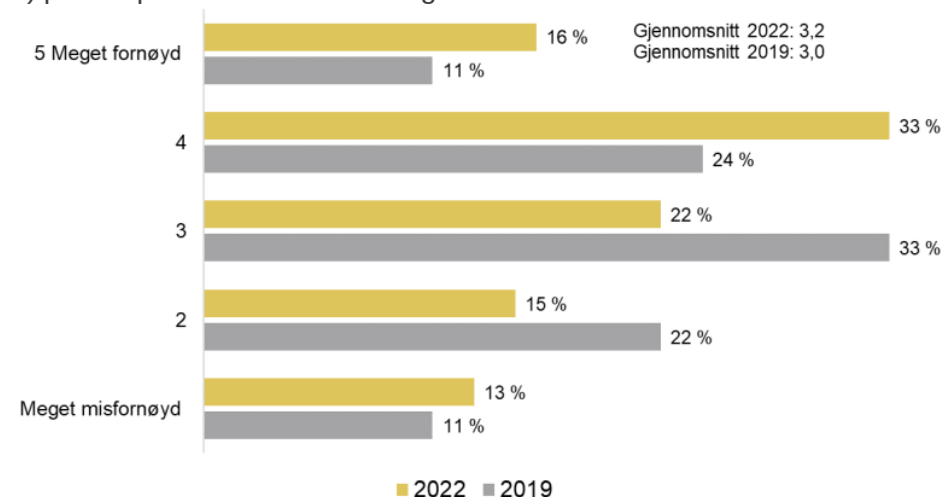
Kvalitet på parkeringsplasser:

- Det er omtrent like mange respondenter som er fornøyd som misfornøyd med kvaliteten (bredde, helning etc.) på plassene.

Finner du en ledig plass i nærheten av dit du skal når du benytter HC-parkering på gateplan innenfor Ring 1?

På en skala fra 1 til 5, der 1 står for meget misfornøyd og 5 står for meget fornøyd, hvor fornøyd er du med kvaliteten (bredde, helning etc.) på HC-plassene innenfor Ring 1?

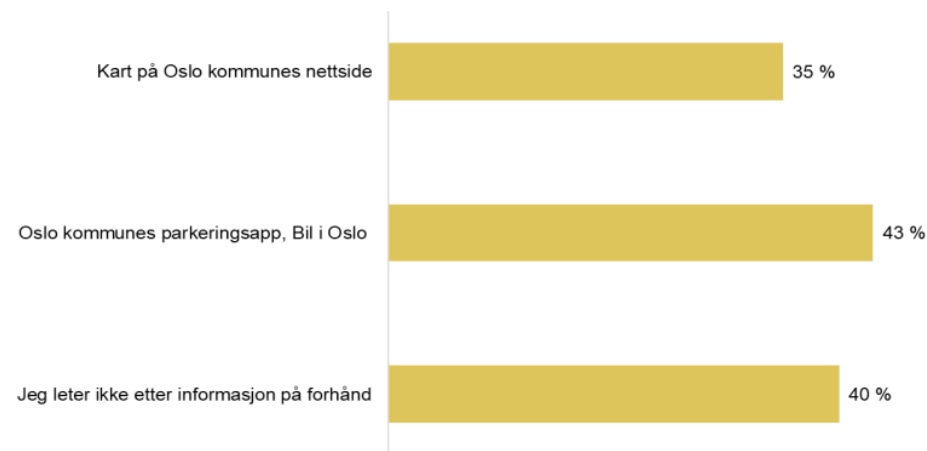

Resultater - HC-parkering

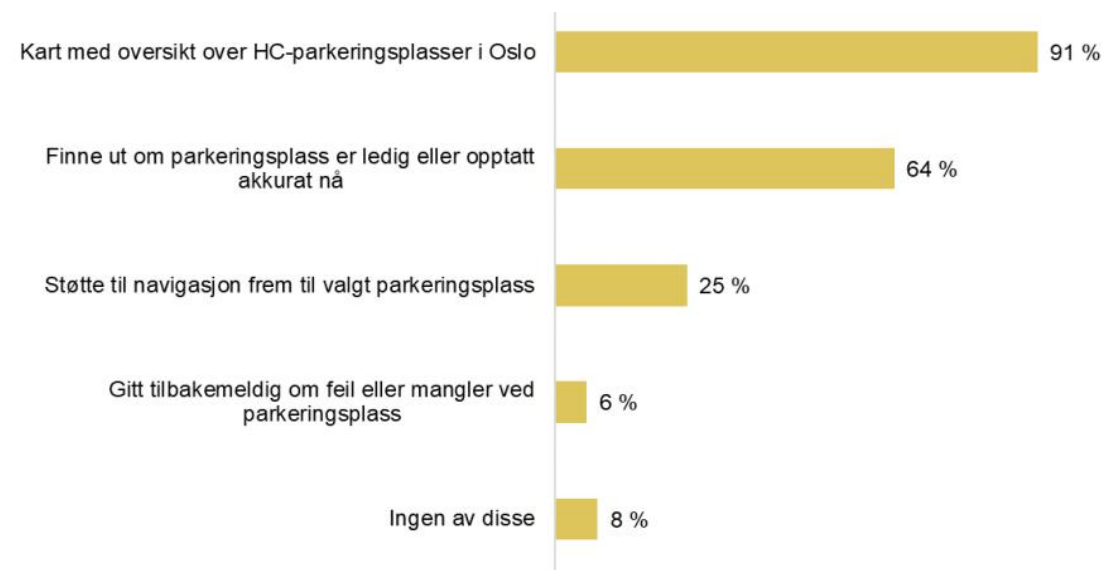
Bil i Oslo-appen

- 58 % oppgir at de visste at Bil i Oslo-appen har oversikt over alle offentlige HC-parkeringsplasser
- 43 % oppgir at de bruker Bil i Oslo-appen for å finne informasjon om hvor HC-parkeringsplassene i gaten ligger.
- 77 % av de som har appen oppgir at de er fornøye med Bil i Oslo-appen.
- 66 % av de som har appen oppgir at de bruker appen ofte eller alltid når de skal finne parkering. Kun 12 % oppgir at de bruker appen sjeldent eller aldri.
- Respondentene rangerer at kart med oversikt over HC-parkeringsplasser i Oslo og finne ut om parkeringsplasser er ledig eller opptatt akkurat nå er de viktigste funksjonene i appen.

Hvilke løsninger bruker du for å finne informasjon om hvor HC-parkeringsplassen i gaten i Oslo ligger?

Hvilke funksjoner i Bil i Oslo-appen har du testet?»

Oppsummering HC

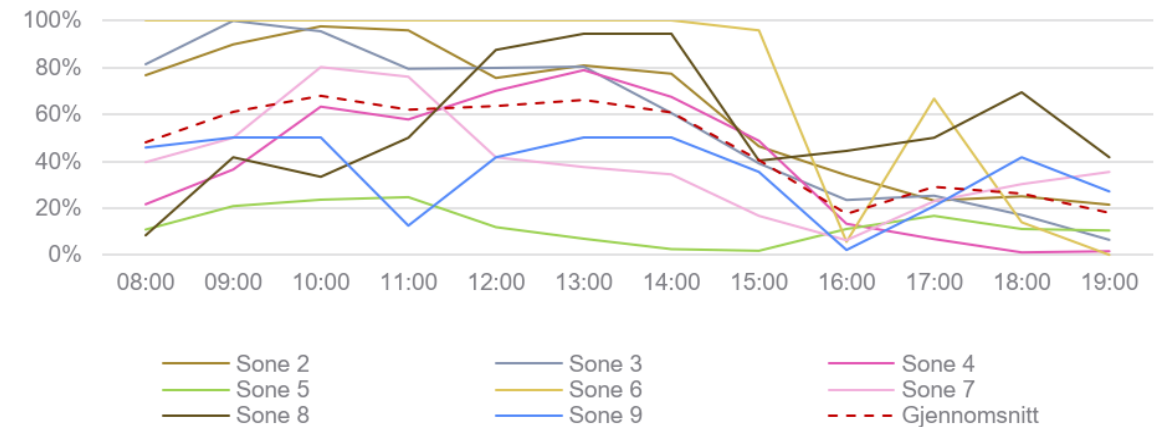
- Respondentene oppgir at mange HC-parkeringsplasser blir brukt av tjenestebiler og containere, at de blir stengt på grunn av bygging/graving uten at de blir erstattet, og at de brukes av privatbiler uten HC-kort.
 - Det er praksis at HC-parkeringsplasser skal erstattes midlertidig om de blir berørt av anleggsarbeid eller arrangementer.
- Kommunen informerer gjennom sine kanaler ved endring av parkeringstilbudet, men det er vanskelig å nå ut til alle brukerne.
- Tiltak for å bedre nå ut med informasjon om hvor midlertidige parkeringsplasser er etabler anbefales.
 - Ved økt kjennskap og bruk av bil i Oslo-appen vil denne utfordringen kunne reduseres.
- Tiltak for å redusere andelen ulovlige korttidsparkeringer på HC-parkeringsplass vil bidra til å bedre øke tilgjengeligheten på HC-plassene.
 - Det er imidlertid ikke avdekket konkrete tiltak som kan gjennomføres utover jevnlig kontroll ute i felt.

RESULTAT NÆRINGSSPARKERING

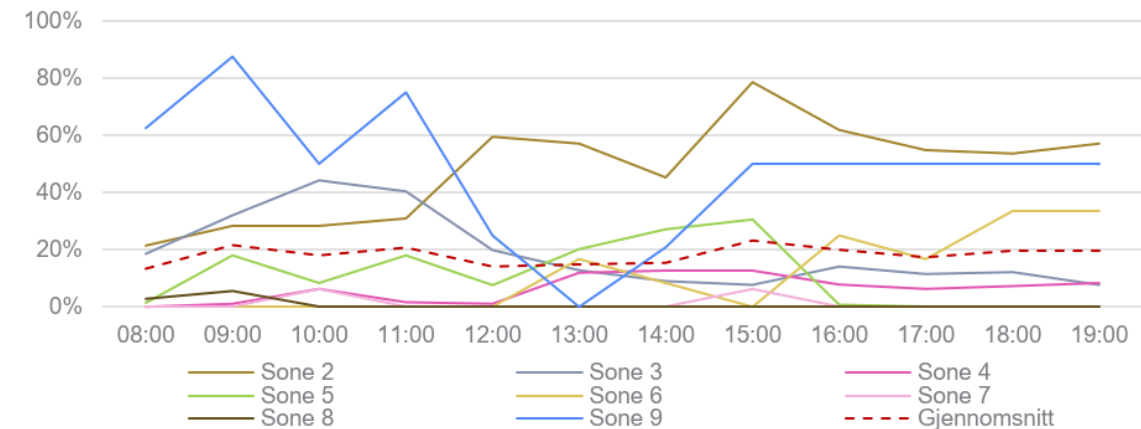
Resultater – Næringsparkering; 2022

- Registreringene viste at de fleste næringsparkeringsplasser har fullt belegg på minst ett tidspunkt i løpet av registreringsperioden.
- For alle sonene samlet er belegget i hverdager høyest i perioden mellom kl. 9 og kl. 14, hvor i overkant av 60 prosent av næringsparkeringsplassene benyttes.
- På lørdager ligger det gjennomsnittlige belegget for alle soner stabilt på rundt 20 %.

Belegg per sone, hverdager

Belegg per sone, lørdager

Resultater – Næringsparkering; 2022 mot 2019

- Under registreringen i 2022 ble det skilt mellom avgiftsbelagte plasser og plasser forbeholdt el-varebil.
 - Andelen ulovlig parkering på avgiftsbelagte plasser ligger på 15 % i hverdager og 50 % på lørdager.
 - Tilsvarende for plasser forbeholdt el-varebil er i overkant av 50 % i hverdager og ca. 80 % på lørdag.
- Indikatorertall for varigheten av lovlig og ulovlig parkering ligger forholdsvis stabilt mellom de ulike registreringsdagene.
 - Lovlig parkering varer dobbelt så lenge som ulovlig
- Samme trend, men noe kortere varighet i 2019

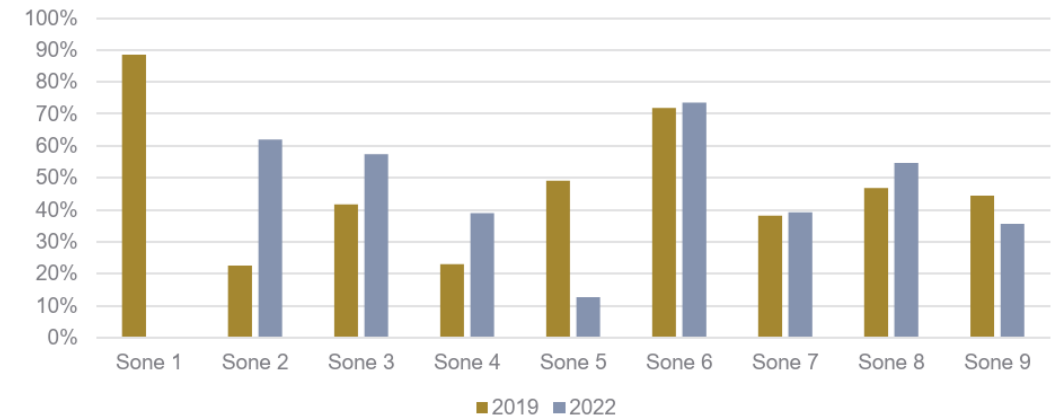
Type parkering		Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet
Avgiftsbelagt	Lovlig	84 %	86 %	47 %	75 %
	Ulovlig	16 %	14 %	53 %	25 %
	Sum	100 %	100 %	100 %	100 %
Forbehold el-varebil	Lovlig	45 %	47 %	23 %	41 %
	Ulovlig	55 %	53 %	77 %	59 %
	Sum	100 %	100 %	100 %	100 %

Oppholdstid 2022	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet
Lovlig parkering	02:07	01:52	01:45	01:57
Ulovlig parkering	00:59	00:58	00:55	00:57
Oppholdstid 2019	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Samlet
Lovlig parkering	01:32	01:28	01:39	01:31
Ulovlig parkering	00:52	00:30	01:02	00:50

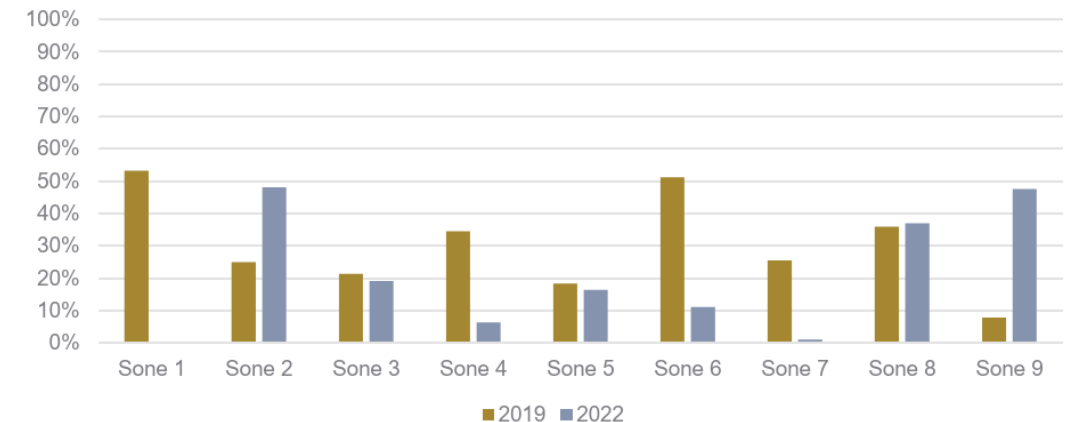
Resultater – Næringsparkering; 2022 mot 2019

- Diagrammene viser registrert gjennomsnittlig belegg for hver av sonene i hverdag og på lørdag i 2019 og 2022.
 - Belegget er regnet som et gjennomsnitt av hele registreringsperioden på 12 timer fra kl. 8-20.
- Det var ingen næringsparkering i sone 1 i 2022
- Det samlede belegget i hverdagene ligger forholdsvis likt mellom 2019 og 2022 på rundt 45 %.
- På lørdager er det registrert en nedgang fra et gjennomsnittlig belegg på ca. 30 % i 2019 til ca. 17 % i 2022.

Belegg i hverdager, 2019 og 2022

Belegg på lørdager, 2019 og 2022

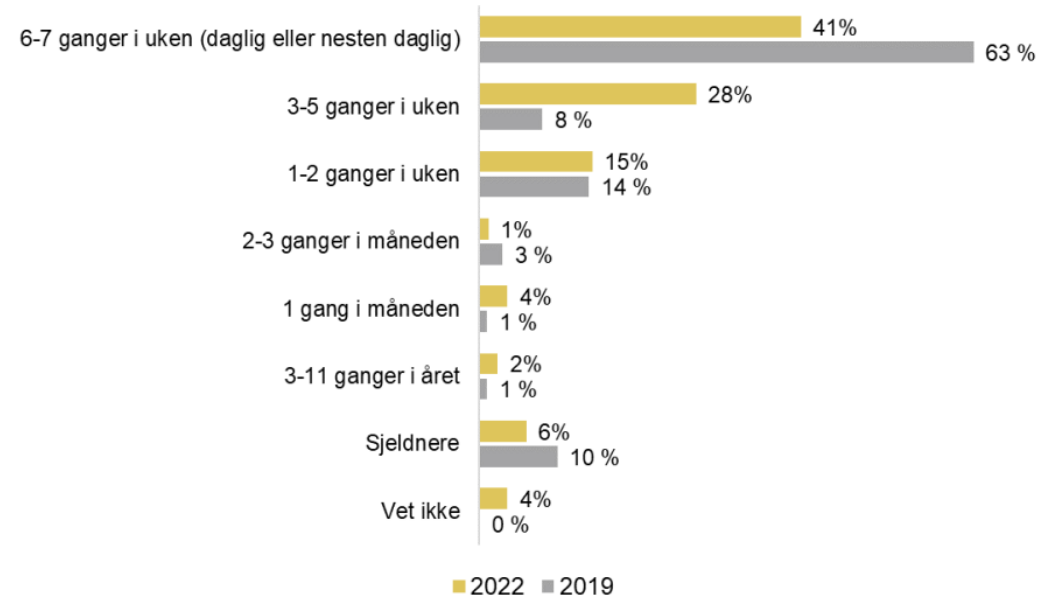

Næringsparkering

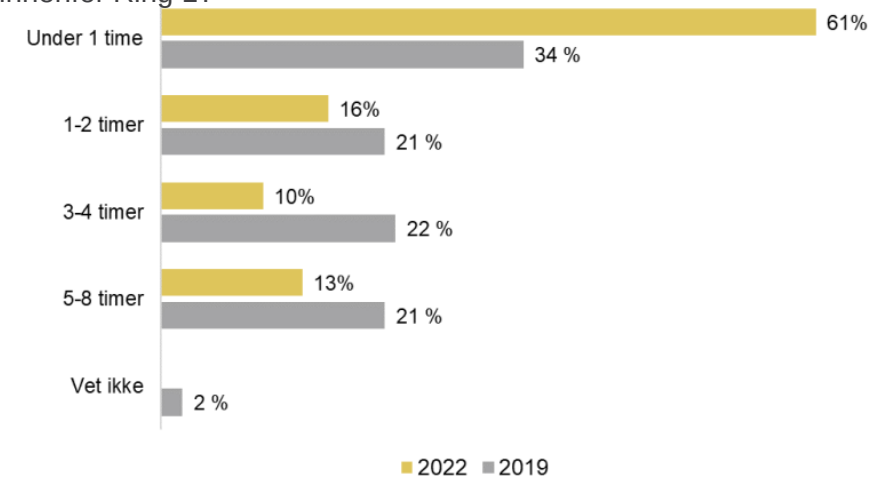
Parkeringsvaner:

- 84% av brukerne av næringsparkering oppgir at de er i sentrum ukentlig. I 2019 var 83 % i sentrum ukentlig.
- 61% står parkert under én time. I 2019 oppga 34% det samme. Respondentene står altså kortere nå enn i 2019.

Hvor ofte benytter du gateparkeringsplasser reservert for varebiler innenfor Ring 1 i Oslo sentrum?»

Hvor lenge står du i vanligvis parkert når du benytter gateparkeringsplasser reservert for varebiler innenfor Ring 1?

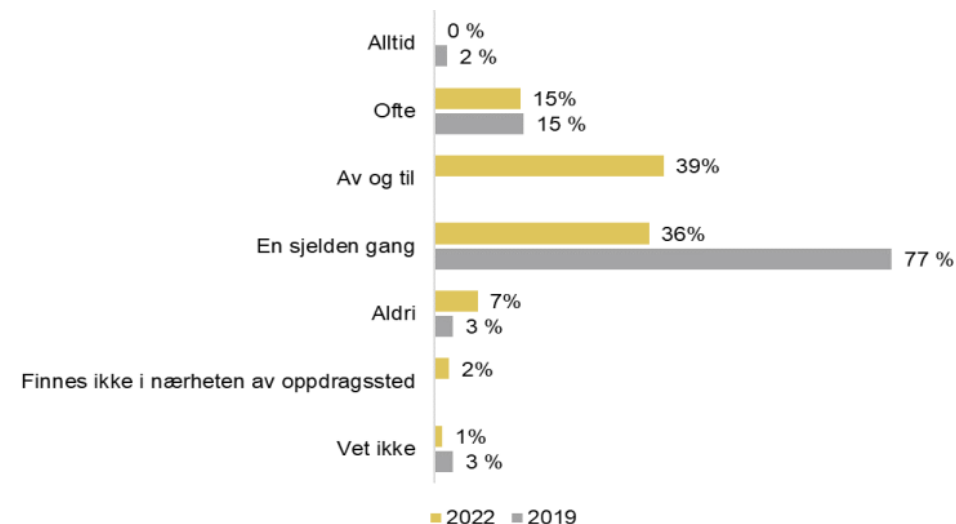

Næringsparkering

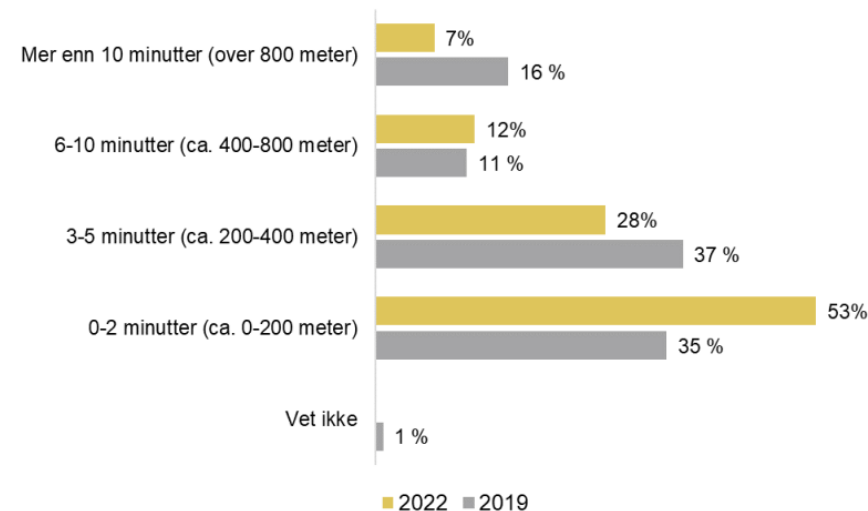
Tilgang på parkeringsplasser:

- 7 % oppgir at de aldri finner ledig næringsparkering i nærheten av der de skal på oppdrag. Flest oppgir at de “sjeldent” eller “av og til” finner ledig plass. Resultatet var likt i 2019.
- Andelen som oppgir at de er misfornøyde med tilgangen er redusert fra 75 % i 2019 til 53 % i 2022.
 - Noen flere har blitt fornøyd med tilgangen på næringsparkering sammenlignet med 2019.
- 81 % oppgir at de på intervju tidspunktet har parkert under 5 minutter gange fra dit de skulle. I 2019 oppga 72 % det samme.

Hvor ofte finner du ledig gateparkeringsplass reservert for varebiler i nærheten av der du skal på oppdrag innenfor Ring 1?

Hvor langt unna har du parkert fra dit du skal?

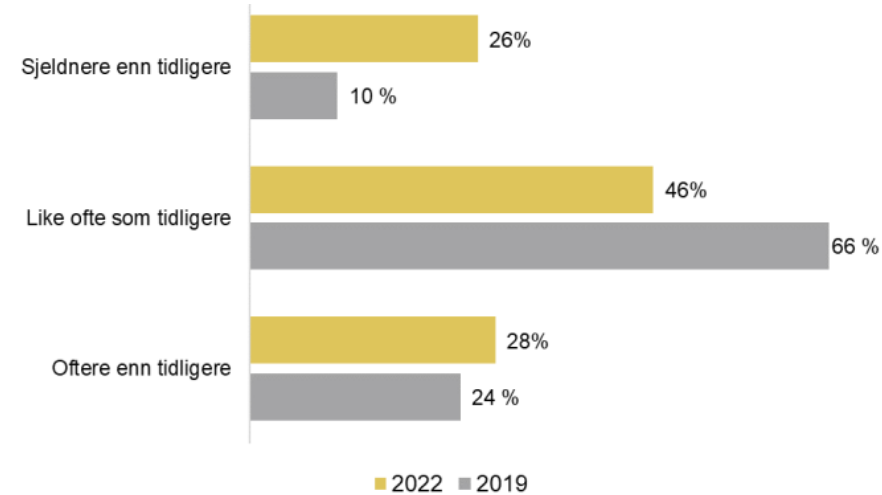

Næringsparkering

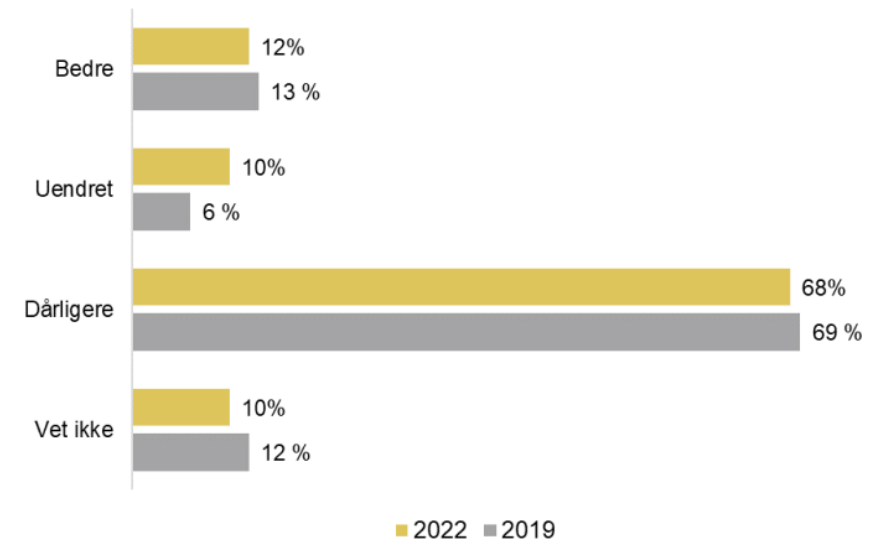
Dagens parkeringstilbud sammenlignet med før oppstart av program Bilfritt byliv (2017)

- 26% av respondentene oppgir at de parkerer sjeldnere innenfor Ring 1 i jobbsammenheng sammenlignet med 2017.
 - I 2019 oppga 10 % det samme.
- 68% synes parkeringstilbudet er dårligere i dag sammenlignet med 2017, 12 % oppgir at tilbudet har blitt bedre.
 - Resultatet er i stor grad sammenfallende med resultatet fra undersøkelsen gjennomført i 2019.

Hvor ofte parkerer du i dag innenfor Ring 1 i jobbsammenheng, sammenlignet med for 5 år siden?

Hvordan opplever du at parkeringstilbudet for håndverkere og andre serviceyttere er innenfor Ring 1 i dag, sammenlignet med for 5 år siden?

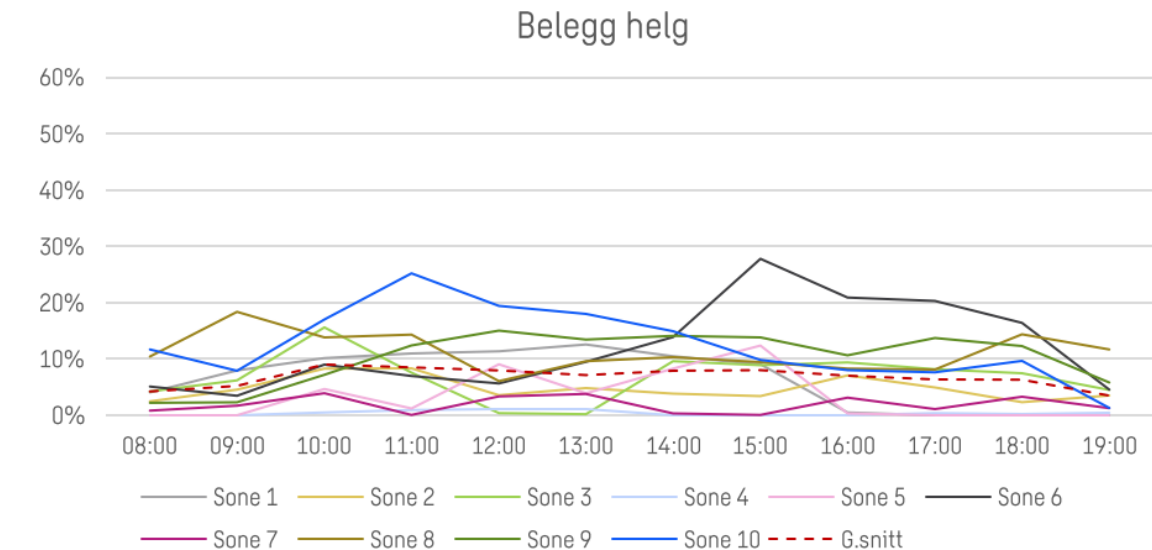
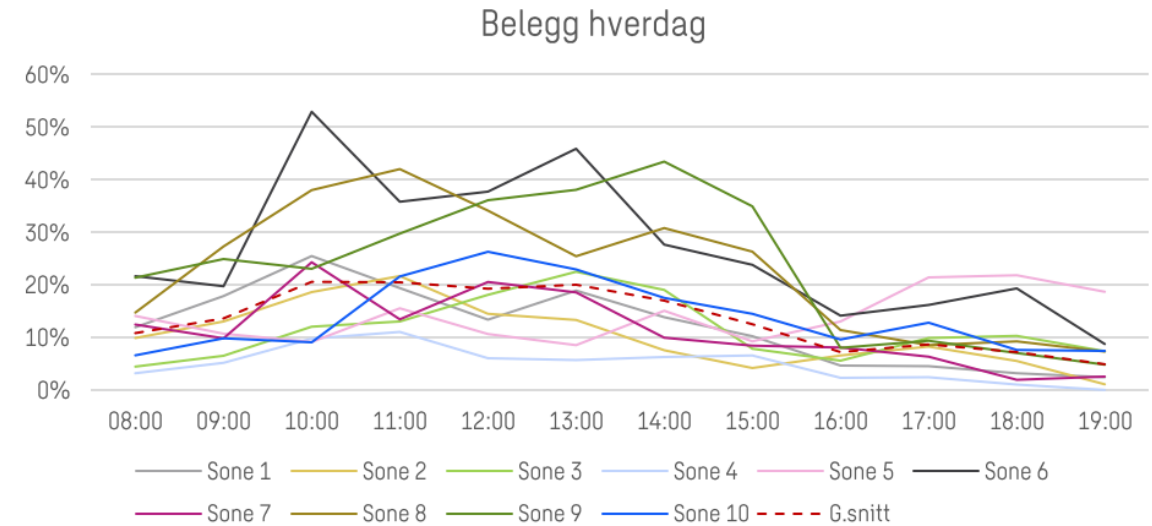
Oppsummering næringsparkering

- Flere melder at næringsparkeringsplassene blir brukt av privatpersoner. 52 prosent av respondenter med ladbar varebil oppgir at de alltid eller ofte opplever at folk står ulovlig parkert på plasser reservert for ladbare varebiler. Registreringene viste at det er en del ulovlig parkering, spesielt på plassene for el-varebil.
 - På lørdag er andelen ulovlig parkering høyere, men den samlede belegget for disse plassene lavere.
- Registreringene viste at de fleste næringsparkeringsplasser har helt fullt belegg på minst ett tidspunkt i løpet av registreringsperioden.
- Tiltak for å redusere andelen ulovlige parkeringer på næringsparkeringsplasser kan dermed bidra til å øke tilgangen på parkering for varebiler.

RESULTATER LASTE-/LOSSEPLASSER

Resultater – Varelevering; 2022

- Belegget i hverdagen er generelt høyest på dagtid og går ned på mot kvelden.
 - Gjennomsnittlig belegg i hverdager ligger på rundt 15 prosent.
 - Størst belegg kl. 10-13 på 20 prosent.
-
- Gjennomsnittlig belegg på lørdag ligger på rundt 8 prosent, og varierer i liten grad gjennom dagen.

Resultater – Laste-/losseplasser; 2022 mot 2019

Kjøretøyfordeling

- I hverdager er det registrert flest varebiler, mens på lørdag er det flest personbiler.
 - Personbilandelen dobbelt så høy på lørdag som i hverdager
 - Andelen tas hovedsakelig fra varebil, etterfulgt av lastebil
- Registrert kjøretøyfordeling ligger relativt stabilt mellom årene.

Kjøretøyfordeling	Hverdag			Helg		
	2019	2022	Differanse	2019	2022	Differanse
Personbil	34 %	33 %	-1 %	66 %	69 %	3 %
Varebil	49 %	45 %	-3 %	23 %	23 %	0 %
Lastebil	16 %	20 %	4 %	8 %	7 %	-1 %
Buss	1 %	1 %	1 %	3 %	1 %	-2 %
Lastesykkel	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %
Sum	100 %	100 %	0 %	100 %	100 %	0 %

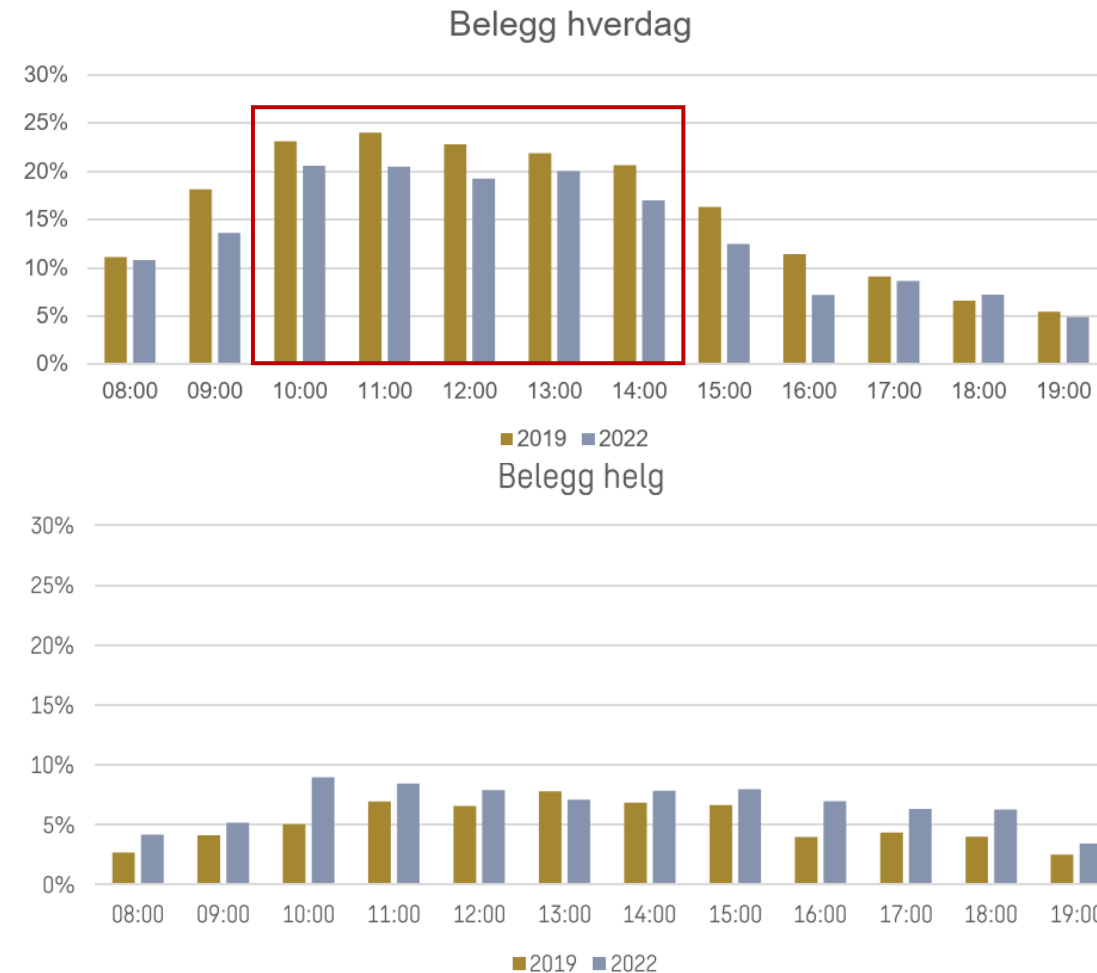
Registrert aktivitet

- I ca. 50 % av tilfellene ble det ikke registrert noen aktivitet ved kjøretøyet.
 - Dette er tilnærmet likt mellom hverdag og lørdag, samt mellom registreringsårene.
 - Det ble imidlertid registrert noe mer venting og varelevering på lørdager i 2022

Aktivitet	Hverdag			Helg		
	2019	2022	Differanse	2019	2022	Differanse
Varelevering	21 %	26 %	5 %	11 %	20 %	8 %
Venting	25 %	23 %	-2 %	30 %	35 %	5 %
Ingen aktivitet	53 %	51 %	-3 %	59 %	45 %	-13 %
Sum	100 %	100 %	0 %	100 %	100 %	0 %

Resultater – laste-/losseplasser; 2022 mot 2019

- Diagrammene viser registrert gjennomsnittlig belegg for hver av sonene i hverdag og på lørdag i 2019 og 2022.
 - Belegget er regnet som et gjennomsnitt av hele registreringsperioden på 12 timer fra kl. 8-20.
- Registreringene viste at belegget på laste-/losseplasser per sone stort sett ligger på rundt 20 prosent på dagtid i hverdagen.
 - Tilsvarende i 2019 var mellom 20 og 25 prosent.
- I helgen ligger belegget på under 10 prosent hele dagen, både i 2019 og 2022.

Laste-/losseområder

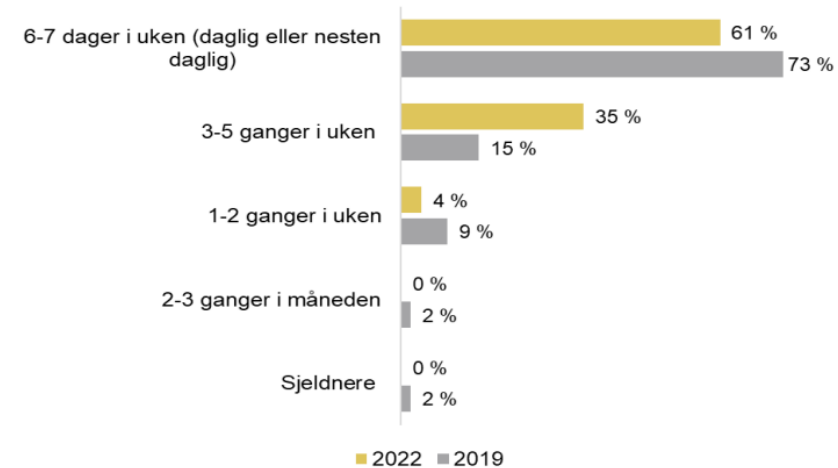
Laste-/lossevaner

- Alle respondentene oppgir at de leverer varer innenfor Ring 1 ukentlig. 61% oppgir at de leverer varer daglig eller nesten daglig.
 - Resultatet var tilnærmet likt i 2019.

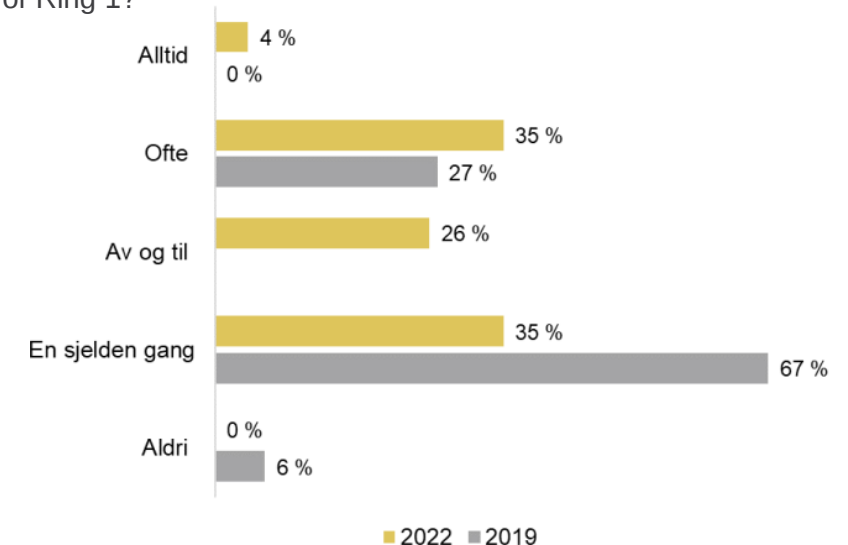
Tilgang til laste-/losseområder

- 39 % oppgir at de alltid eller ofte finner en ledig laste-/losseplass i nærheten av der de skal levere.
 - I 2019 var andelen 27 %.

Hvor ofte leverer du innenfor Ring 1?

Finner du plass til bilen i nærheten av der du skal levere innenfor Ring 1?

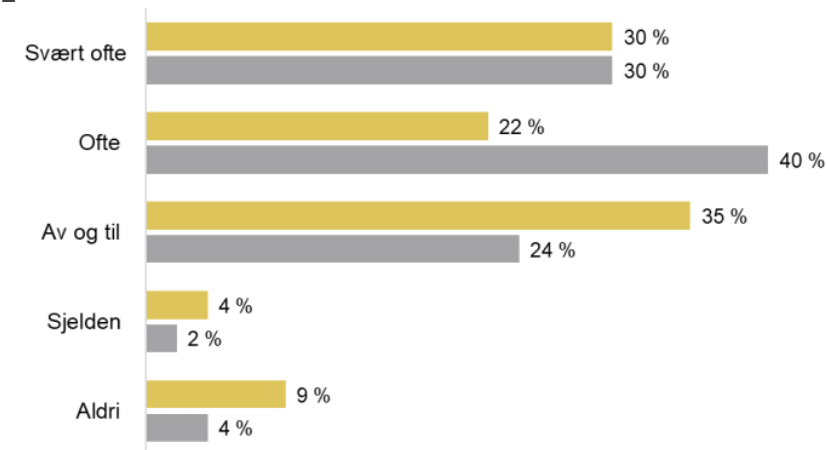

Laste-/losseområder

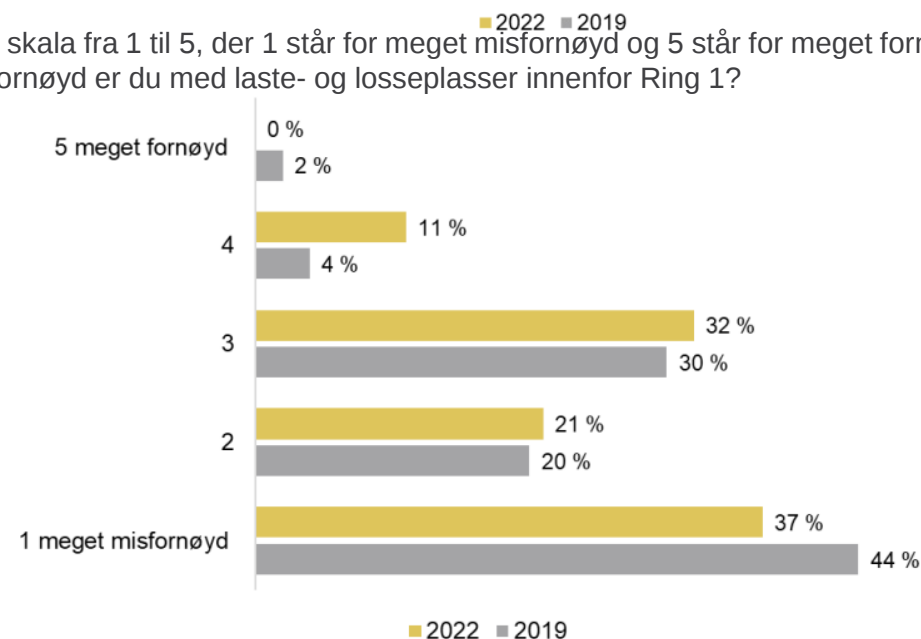
Tilgang til laste-/losseområder

- 52 % oppgir at de svært ofte eller ofte må parkere ulovlig for å for å levere innenfor Ring 1.
 - I 2019 var andelen 70 %.
- 58 % oppgir at de er misfornøyde med tilgangen på laste-/losseplassene innenfor Ring 1.
 - I 2019 var andelen 64 %.
- Flere nevner at det er dårlig tilgang i hele sentrum. Enkeltområdet som nevnes er Rådhusgata, Kirkegata, Skippergata, Grensen, Prinsens gate og Tollbugata.
- Flere av respondentene oppgir at for mange privatbiler står der varelevering skal foregå.

Hvor ofte må du stoppe på HC-plasser, i sykkelfelt eller på fortau når du leverer innenfor Ring 1

På en skala fra 1 til 5, der 1 står for meget misfornøyd og 5 står for meget fornøyd, hvor fornøyd er du med laste- og losseplasser innenfor Ring 1?

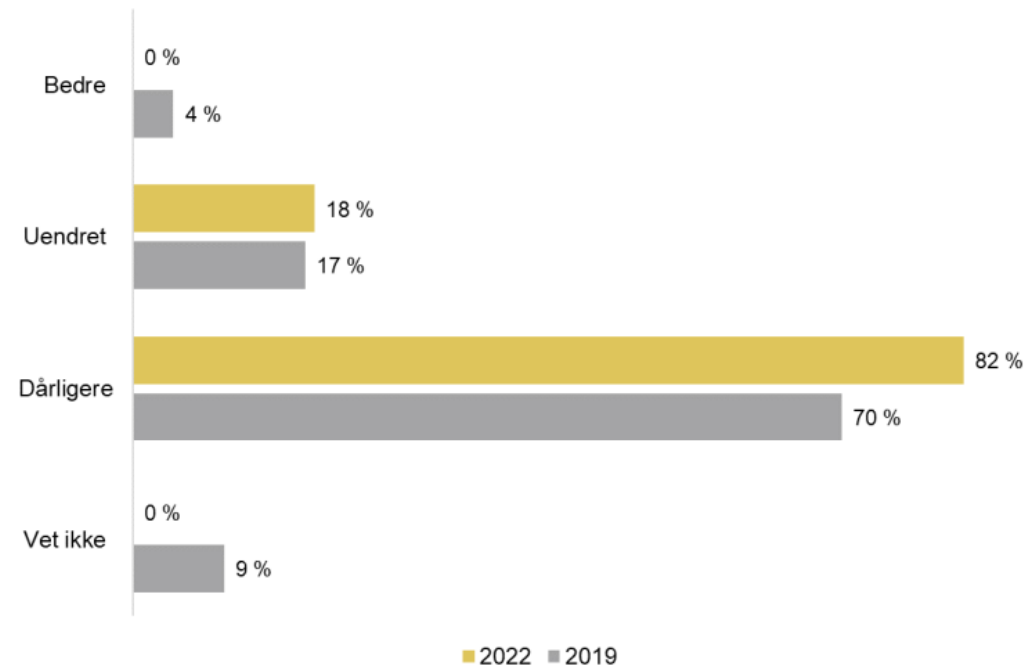

Laste-/losseområder

Dagens parkeringstilbud sammenlignet med før oppstart av program Bilfritt byliv (2017)

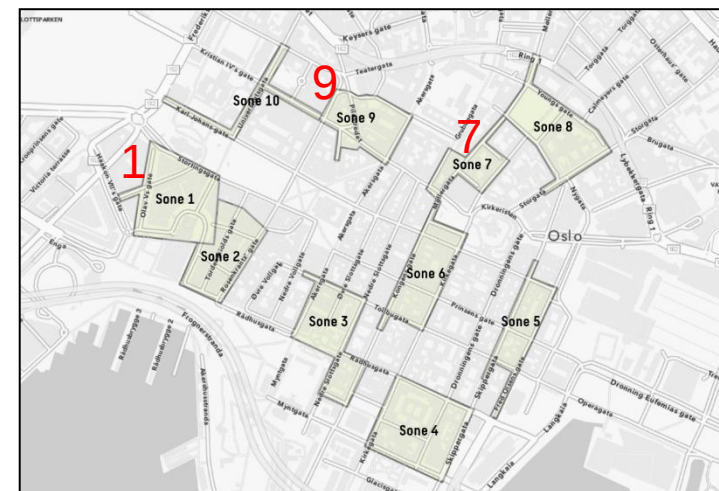
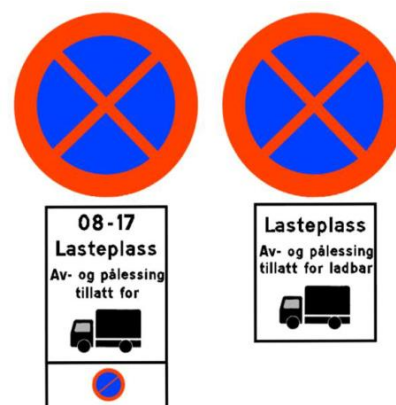
- 82% oppgir at de opplever at situasjonen for laste-/lossebiler innenfor Ring 1 er dårligere i dag sammenlignet med 2017.
 - I 2019 oppga 70 % det samme.

Hvordan opplever du at situasjonen for laste- og lossesoner innenfor Ring 1 er i dag, sammenlignet med for 5 år siden?

Resultater – Lasteplasser for utvalgte brukergrupper

- Skilt 370 med underskilt har som mål å bidra til å gjøre det mer attraktivt å bruke utslippsfrie kjøretøy i sentrum.
- Skiltet er testet ut på tre plasser i sentrum
 - Roald Amundsens gate - sone 1
 - Skråningen - sone 7
 - Grensen - sone 9

- Andelen ulovlige oppstilling på de tre lokasjonen er høy.
 - 74 prosent, 84 prosent og 98 prosent på henholdsvis tirsdag, torsdag og lørdag
- Det er ingen forskjell i varighet mellom lovlig og ulovlig parkering

Parkering med skilt 370	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Sum
Lovlig	12 (26%)	5 (16%)	1 (2%)	18 (15%)
Ulovlig	34 (74%)	27 (84%)	41 (98%)	102 (85%)
Sum	46	32	42	120

Gjennomsnittlig varighet	Tirsdag	Torsdag	Lørdag	Gjennomsnitt
Benytter lovlig	00:23	00:22	00:15	00:22
Benytter ulovlig	00:20	00:23	00:22	00:22
Gjennomsnitt	00:21	00:23	00:22	00:22

Skiltforståelse

- Vareleverandørene fikk spørsmål om når varebiler og lastebiler kan utføre lasting og lossing her.
 - Kun 12 % av respondentene oppga «alltid» som er det mest korrekte svaret.
 - Resterende 88% oppga at lasting og lossing er tillat mellom kl. 08-17.

- Respondentene fikk spørsmål om hvem som har rett til av- og pålesing her. 53% svarte korrekt at det kun er elektriske varebiler, lastebiler og trekkbiler som har lov til å stoppe her.
- På spørsmål om hvilket tidsrom det er tillatt for av- og pålesing for disse kjøretøyene svare 82% korrekt med at det er tillatt med av- og pålesing hele døgnet.

Oppsummering laste-/losseplasser

- Mange vareleverandørene oppgir at de sjeldent finner ledig plass.
 - I kommentarer til hvordan forbedre vareleveringssituasjonen i sentrum oppgir flere at det må opprettes flere laste- og losseplasser fordi det ofte er altfor langt å gå mellom plassen og målpunktet.
 - Registreringene viser at belegget på laste-/losseplasser per sone stort sett ligger på rundt 20 prosent på dagtid i hverdagen. I 2019 lå belegget på mellom 20 og 25 prosent på dagtid på hverdager.
 - Det er derfor usikkert om et økt tilbud i nærliggende områder vil avlaste vareleveringsområder med høyt belegg. Tilbudet må i så fall være mer attraktivt for enkelte leverandører enn det eksisterende tilbud.

AVSLUTTENDE OPPSUMMERING

Oppsummering

- Det overordnede resultatet fra registreringene viser at det er ledig kapasitet for alle kategoriene i alle deler av sentrum, men at det er enkelte gater og tidspunkter som er mer travle.
- Spørreundersøkelsene viser at brukere stort sett er negative til endringene som har blitt gjort og mener at det bør etableres flere parkeringsplasser/ laste-/losseområder.
- Innenfor alle brukergruppene svarer en større andel at de sjeldent eller aldri finner plass. Registreringene viser at det ikke er høyt belegg på mange steder over lengre tid. Det er dog plasser/tidsrom med perioder med fullt belegg.
- Det er en del «uriktig» bruk av plassene i hver kategori. Denne feilbruken er med på å redusere tilgjengeligheten.

